

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Cum ne batjocoresc dușmanii interni.

La ziarele conduse de oameni cu nume românești împrumutate totul e firesc, nimic nu se scrie necalculat. În aceste ziare articolele dela Crăciun nu diferă de cele dela Paști. Și dacă pentru întâia oară s'a scris prost despre creștinism, e firesc că și la Paști, chiar în săptămâna patinilor, să vedem afirmarea de la Crăciun energic repetită și de astă dată științific documentată.

„Adevărul” și „Dimineața” a scris în ajunul Nașterii Domnului, că religia creștină este învechită, că învățătura lui Christos nu e potrivită pentru zilele noastre. Iar foiața, „Christul lui Papini, refacerea cultelor”, din „Adevărul” Nr. 12338, cu ceva înainte de Paști, nu e ocazională, ci face parte din sistemul ziarului, care după un pian bine chibzuit, cu amănunte pregătite, lucrează din greu opinia publică, pentru ca s'o refacă.

Foiața dela Paști este documentarea științifică a articolului dela Crăciun, remarcat cu indignare de o bună parte a presei române.

Giovanni Papini, șeful italian al școlii filozofice pragmatiste a scos de curând o carte despre „Histoire du Christ” și deoarece publicul românesc ceteste mult cărțile franceze, ca nu cumva publicul să fie contaminat de cartea lui Papini, Adevărul d-lui Blumenfeld ia unele precauțiuni chiar în preajma sf. Paști. Pentru prima oară Papini, pentru-că are o părere bine definită despre Kant și mai ales despre Hegel și Nietzsche, e executat cu nemiluita. Că vorbeste ștregărește despre marii filozofi, ca de niște pontifi sensuali și poltroni, cu apostrofe de licean, cu licență á la Domnul. Ceiace îndârjește mai mult pe criticul „Adevărului” este faptul că Papini nu dărimă în stil mare „ultima statuă” rămasă neatinsă. Nici de cum „Histoi-

re” este o apologie a Mântuitorului. Cine ar fi bănuțit-o? Copilul teribil care cumintește adoptând dintre formele cuminteniei pe cea mai cuminte”. Dar surpriza criticului nu ține mult, cartea lui Papini are un cusur: efuziunea cu care îl apără pe Christ nu dă oare puțin de bănuțit? Până acum Papini nu putea admite o carte, decât dacă da cu ea în capul altor scriitori.

Poate și de astădată s'a ocupat, să-l adore pe Isus, pentru-că — cine știe? — Isus e încă și astăzi o materie explozibilă de o mare eficacitate. Asvârlită unde trebuie....”

Adeca Papini este un exaltat. Nu convingerea creștină l'a îndemnat să scrie, ci simțul polemic exagerat. Creștinismul poate fi asvârlit în forma de azi și nici nu poate fi refăcut.

„Refacerea este obsesiunea cetățenilor supraviețuitori marelui războiu” formula aceasta celebră și ironică introduce critica unei cărți a sociologului american Elwood „Reconstruction of Religion”. Căci din nefericire, pentru criticul „Adevărului”, sociologul american cuprins de obsesiunea amintită, refacerea vieții religioase n'o poate crede decât pe baza creștinismului. „Dar e probabil — câtă mângăiere — că nădejțile lui Elwood să fie amăgite. Și aceasta tocmai fiindcă d-l Elwood are dreptate, spunând că fără religie nu poate fi nici o societate.

„Căci tocmai din pricina indispensabilității unei religii oarecare, creștinismul, pierzând teren alte forme religioase, nu puteau să nu câștige. În locul creștinismului, care ori-ce s'ar spune, amurgește o seamă de religii noi, se imputernicesc văzând cu ochii. Gândiți-vă la avântul pe care-l câștigă, zi cu zi, religia sindicalistă. Morala ei e solidaritatea profesională. Iar Cosmogonia ei, numai puțin impunătoare ca vechea Teogonie. La baza religiei sindicaliste stau științele exacte iar spre vârf sociologia marxistă”.

Prin urmare nici Elwood nu poate să dea ceva real, prea e romantic. Morala se va reface prin solidaritatea profesională pe baza științelor

exicte", cari vor clădi piramida „sociologiei marxiste". E aici aberație sau o glumă îndrăzneată sau o falsificare voită, cu greu ar putea să hotărască cineva.

Din creștinism nu e nimic vrednic de reținut, în schimb o carte a lui Sombart e valoroasă din mai multe puncte de vedere. E vorba de o traducere în limba franceză a cărții „Juden und Wirtschaftsleben". Publicul românesc cetește mai ales cărțile franceze, fie chiar traduceri și e bine să fie informat, pentru că cartea lui Sombart desvinovățește caracterul acăpărător al evreilor.

Nu caracterul înăscut, ci împrejurările și nedreptățile seculare și mai ales greșelile creștinilor au făcut din evrei acaparatori în felul cum sunt, afirmă Sombart, iată deci o carte vrednică.

„Pentru ce — se întreabă cu Sombart criticul „Adevărului" — clasa industrișilor și a negustorilor se compune la începutul capitalismului numai din evrei. Din pricina religiei lor? Nici de cum. Cauza adevărată este, că evreii nu aveau aceleași drepturi ca și celelalte categorii de oameni. Erau persecutați. Activitatea lor era stângenică, când era vorbă de agricultură și arta răsboinică. (Sărmanii evrei războinici cât au suferit). Și atunci a fost natural, că evreii să se specializeze în negoț, singurul teren pe care lupta lor era egală. Dar și biserica își are rostul său în caracterul acaparator al evreilor, dând atâta timp singur evreilor dreptul de a lua dobândă după bani și întrezicând dobânda pentru creștini. Iată originea predilecțiilor Evreilor pentru finanțe. Iată izvoarele particularității evreești".

Câteva falsuri istorice fac deci simpatic un popor, care pentru că a fost persecutat a devenit acaparator și nu invers, care de altă parte are să-și mulțumească caracterul și privilegiului (corect abuzului), că a putut să ia dobândă atunci, când altora, creștinilor era oprită dobânda.

Astfel îndrăznește ziarul, apărătorul oficios al tuturor sectelor baptiste, prin criticul său — un șabăsgoiam — să mistifice opinia publică, să-și bată joc de tot ceea ce amintește creștinismul și să preamărească chiar slăbiciunile evreilor. Și o face aceasta înainte de Paști cu „argumentele științei exacte". La câtă batjocură n'a ajuns și biata știință, când șabăsgoimii întrebunțează acest termen. O sfidare mai revol-

tătoare la adresa creștinismului nu ni-o putem închipui. Norocul este însă pentru cei cari sfi-dează și batjocoresc tot ce este creștinesc, este că Românii sunt îndelung răbdători. Ba sunt chiar între ei, cari se bucură pe teren religios de sprijinul presei, care vrea să corupă orice simțire creștină. Cu câtă bucurie n'a primit „Unirea" din Blaj asigurarea dată de unul dintre colaboratorii „Adevărului" „că presa va fi pururea la dispoziția Blajului". Adevărul și Unirea „ingenia magna conveniunt".

Vom fi cu luare aminte la scrisul ziarelor jidovite și le aducem de pe acum aminte, că cine seamănă vânt, culege furtună și că poate să vină timpuri, când îndrăzneții batjocoritori de astăzi să fie mai timizi, ca și cum au fost la congresul presei din Cluj.

Pr. Dr. Ion Pașca

Raportul Consistorului nostru către Sinod

IV.

Senatul epitropesc.

Senatul epitropesc a ținut în decursul anului trecut 30 de ședințe, în cari s'au rezolvat 464 acte, iar restul actelor aparținătoare acestui senat au fost rezolvate de biroul consistorial.

a) Fonduri.

Consistoriul administrează următoarele fonduri cu situația dela 31 Dec. 1923.

1. Fondul general cu 955.599 Lei 46 bani.

N'am primit încă competența noastră ca 1/3 din realitățile fondului general din Sibiu, din cauza că Consistorul arhidiecezan cere ca aceste realități să fie administrate de el încă 5 ani de zile dându-ne 1/3 parte din venite (chirii).

2. Fondul resedinței episcopicești cu 1.500.000 Lei.

3. Fondul catedralei cu 5.381,491 Lei 97 bani.

4. Fondul tipografiei cu 148.380 Lei.

5. Fondul de pensuni cu 1.215,216 Lei 17 bani.

6. Fondul de asigurare cu 72,798 Lei.

7. Fondul cultural administrativ cu 149,458 Lei.

8. Fondul (rudolfin) preoțesc cu 98,710 Lei.

9. Fondul bisericilor sărace cu 36,494 Lei.

10. Fondul corului episcopiei cu 23,633 Lei 80 bani.

11. Fondul moșiei din Geaca (seminarial) e de 51,710 Lei.

12. Fondul bisericii din Borsec constă din 90.329 Lei 90 bani.

b) *Fundațiuni:*

1. Fundațiunea Nicolae Candrea cu 106.469 Lei 86 bani.
2. Fundațiunea Pantelimon Pop din Osoiu cu 3107 Lei 60 bani.
3. Fundațiunea, Teodor și Eudochia Cadar cu 5231 Lei.
4. Fundațiunea „Eftimiu Frățilă“ cu 1557 Lei 40 bani.
5. Fundațiunea Mihail Brătean cu 10,085 lei 30 bani.
6. Fundațiunea Panovicu cu 2749 Lei 75 b.
7. Fundațiunea Zeno Popescu, cu 964 Lei 35
8. Fundațiunea L. Popescu Deada 1646 Lei 95 bani.
9. Fundațiunea Dr. Absolan Todea cu 10,765 Lei 45 bani.
10. Fundațiunea Bota cu 11701 Lei 35 bani.
11. Fundațiunea Troanches cu 9750 Lei 40 b.
12. Fundațiunea Troanches, cu 1785 Lei 30 b
13. Fundațiunea kendeffy cu 529 Lei 55 bani
14. Fundațiunea Bardosi cu 328 Lei 75 bani
15. Fundațiunea Trombitaş cu 3137 Lei 95 b.
16. Fundațiunea Pop cu 6272 Lei 50 bani.
17. Fundațiunea Manovicu cu 11,301 Lei 30
18. Fundațiunea Nichita cu 2227 Lei.
19. Fundațiunea Gall cu 1716 Lei 30 bani.
20. Fundațiunea Festeu cu 619 Lei 20 bani.
21. Fundațiunea Pop cu 907 Lei 90 bani.
22. Fundațiunea Fizeșan cu 762 Lei 75 b.
23. Fundațiunea Parasca cu 269 Lei 5 bani.
24. Fundațiunea Cologea cu 17,941 Lei 20 b.
25. Fundațiunea Florian Cârlan cu 469 Lei 30 bani.
26. Fundațiunea Dr. Ion Popescu cu 13,240 Lei 50 bani.
27. Fundațiunea Matora cu 2608 Lei 10 bani.

În afară de aceste fonduri și fundațiuni Consistorul nostru a mai administrat diferite depozite ale bisericilor noastre în suma de 189.518 Lei 70 bani numerar și 249.164 Lei 18 bani efecte.

c) În decursul anului 1923 s'au restaurat bisericile din Roșia Montană, Bucium Cerb, Cârna, Borgosuseni, Buduș, Galați Neagra de Jos, Vidra medie, Borcut, Peteritea, Fânațe, Ungureni, Ciceu Giurgești, Filea, Mureș Sângeorz, Ibănești.

S'a început zidirea bisericii în Borgobistrița, Deda-bistrița și Vad.

d) Donațiuni mai însemnate au primit în decursul anului 1923 pentru bisericile din eparhie în suma totală de 1.300.368 lei.

e) Averele bisericesti și școlare din parohii și protopresbiterate prezintă la finea anului trecut următoarea situațiune:

Biserici 374, Case parohiale 192, Școale 243, Case de închiriat 111, Alte realități 178, Pământ 11,549 jug. 658 st.². Total prețul averei 35.007,246.05 lei, Avere mișcătoare 10.865.274.02 lei, Totalul averei: 45.587,520.07 Lei.

f) Consistorul nostru, în conformitate cu instrucțiunile V. Sinod eparhial din 1923 a dat ordinul său circular No. 2161 din 1923, în care a dat îndrumări și explicațiuni precise atât referitor la situațiunea averilor pe cari le au, cât și la drepturile pe cari le asigură bisericilor legea agrară în legătură cu improprietărea. Preoții au fost obligați personal să se intereseze de câștigarea drepturilor asigurate în lege.

Salarele preoților au rămas aceleași și în decursul anului 1923 cari au fost în decursul anului 1922, cu singura modificare că preoții au mai primit, cu începere dela 1 Aprilie 1923, un spor lunar după curba Lalescu care variază între 475 Lei și 100 Lei.

În total am primit ca salare preoțești 6.511,948 Lei 65 bani, iar ca salare protopopilor 120,406 Lei.

Ca renumerație pentru administratorii parohiali interimali pe anul 1922/23 am primit suma de 237,798 Lei 20 bani.

Ca ajutoare preoteselor văduve, orfanilor de preoți și preoților deficienți, am primit în anul 1923, pentru anul 1922, suma de 106,395 Lei.

g) Consistorul nostru, conform mandatului primit din partea Venerabilului Sinod, din sesiunea 1923, a intervenit pentru acordarea unui echivalent pentru porțiunile canonice preoților din munți, dar până acuma fără rezultat. Domnul Ministru de Culte a declarat că va aranja chestiunea salarizării preoțimii în mod echitabil deodată cu stabilirea din nou a venitelor din parohii, ceea ce se va întâmpla încă în decursul anului 1924.

Asemenea a intervenit Consistorul nostru pentru recunoașterea tuturor anilor serviți la gradațiile ascensorilor. Nici această chestiune n'a fost rezolvată până azi.

h) Starea rațiociniilor fondurilor și fundațiilor protopopești și parohiale se prezintă astfel:

Au intrat în total 695 rațiocinii cari s'au rezolvat. toate Restante la protopopiate pe anii trecuți 331.

Institutul Teologic din Cluj!

Timpul în care trăim ne dă fericita posibilitate să privim cu satisfacție la multe și în același timp, foarte importante evenimente și lucrări ce se săvârșesc sub ochii noștri.

Este încă viu în memoria noastră evenimentul mare al întregirii neamului, strălucitul act al încoronării, precum și celelalte momente de manifestare a conștiinței noastre naționale. Privim la multele asociații de binefacere, la diferitele organizații culturale, cari iau ființă — în ciuda tuturor umeltirilor trecutului, — la ridicarea multelor biserici, școli și case culturale, cari toate au și trebuie să aibă un singur scop: ridicarea morală, culturală și materială a popoului nostru.

Și seria astorfel de acte am putea-o continua. Scopul nostru însă este ca de astă dată să facem amintire de alt eveniment, de o importanță capitală pentru poporul românesc de dincoace de Carpați: înființarea Seminarului Teologic din Cluj.

Motivele cari stau la baza înființării unui astfel de institut sunt deplin justificate de necesitatea vremii în care trăim.

E lucru natural, ca fiecare Eparhie să-și aibă școala sa clericală și ca atare este firesc, ca și reînviata episcopie a Clujului să-și aibă școala clericală proprie, unde să-și crească pe viitorii săi preoți.

Este cunoscut apoi faptul, că Eparhia Clujului este bineînțeles împestrată cu diferite naționalități și mai ales cu diferite confesiuni și chiar cu aconfesiuni.

Toate acestea sunt momente, cari așteaptă muncă a cât mai mulți apostoli și propoveditori ai dreptei credințe, cari prin cuvintele și faptele lor, să propage naționalismul cel curat, românesc și se vestească mai presus de toate Cuvântul evangheliei lui Christos.

Propaganda sectară cu toate ordonanțele ce-o opresc, nu conține. Ea nu va conține încurând, pentru-că pe cei-ce le place a-se face „martiri pentru Domnul“ nu-i va putea întoarce în sânul bisericii nici un ordin venit din afară, ci numai și numai o convingere internă, pe care însăși preoțimea este chemată să li-o dea. Dar fără oameni bine pregătiți și convingși, rezultatul va veni foarte târziu. Și pentru-ca să se obțină un rezultat cât mai grabnic și efectiv, noul institut e chemat, să formeze preoți bine

pregătiți, ca atunci când Domnul îi va primi în ogorul Său, entuziasmați de dragostea Lui și cu ajutorul indispensabil al Său să poată paraliza și zădărnici propaganda făcută de sectari cu bani străini și cu mijloace de propagandă iredentistă.

Ca o mare problemă stă în fața noastră și reunirea Românilor uniți cu biserica Romei, Asupritorii noștri de veacuri conform principiului lor „divide et impera“ au desbinat poporul românesc de dincoace de Carpați, introducând dihononia confesională în sânul lui, ca astfel destrămându-se să-l poată stăpâni.

Această problemă încă așteaptă clerici cunoscători de cauze și mijloace, cari pătrunși de duhul lui Christos și ajutați de timpul necesar ori cărui lucru mare să poată vindeca rana deschisă la 1700. Nu cu mijloace subversive — de cari biserica ortodoxă nu s'a folosit nici când și nici nu se va folosi vr'odată, dar nici cu ajutorul sofisticii inutile. Pe credincioșii „pescuți“ și „siluiți“ dela 1700 încoaci numai cu ajutorul preoțimii bine educate și crescute în duh creștinesc, pătrunsă de sfânta ei misiune îi va putea întoarce la adevărata lor credință.

Un apostolat viu și cât mai întins pentru formarea conștiinței mulțimii, care multime apoi de sine se va întoarce în sânul bisericii sale strămoșești, de care a fost despărțită numai cu „privilegiomurile“ și „tunurile“ opresorilor.

Pentru toate acestea, nu este suficient un „ordin“ sau o campanie de discuții polemice, cari toate nu pot avea alt rezultat, decât înmulțirea urei, — ci se cere un ales — bine educat și înzestrat cu cunoștințe cât mai vaste și mai presus de toate ca fiecare preot să fie un devotat și demn ucenic al Mântuitorului nostru.

Prin înființarea Seminarului Teologic din Cluj se îndeplinește apoi și un act, care era firesc să se facă în centrul Ardealului, pentru-ca de aci ca un val de lumină să-se reverse bine făcătoarele efecte ale culturii peste întreaga provincie. N'ar trebui să facem decât o foarte mică ochire în istorie și văzând ce influință a avut ridicarea școlii teologice în Kievul din timpul Mitr. Petru Movilă, să tragem concluzia, că și Clujul se va putea dovedi în curînd un astfel de centru — după-ce într'alte privințe ocupă deja locul întâiu.

Fie ca și acest institut ce-și ia ființa în reînviata episcopie a lui Ștefan cel Mare, să-și în-

ceapă opera „într'un cîas bun și cu noroc“ și să o ducă la îndeplinire spre lauda bisericii și spre preamărirea lui D-zeu.

V. SUSA

O nouă donațiune Vasile Stroescu

Marele fiu al Basarabiei, filantropul Vasile Stroescu, senator de Reghin (Ardeal), a făcut o nouă însemnată danie, pe seama sătenilor de pe moșiile sale din jud. Bălți. A făcut aceasta „în dorința ca sătenii de pe moșiile mele din jud. Bălți, precum și din împrejurimi, în mijlocul cărora am trăit și cu cari au făcut averea de care dispun, pentru binele, luminarea și prosperitatea lor, să se înființeze o școală practică de agricultură, având ca accesorii cele două meserii necesare agriculturii și anume: fierăria și lemnăria, cu internat, de va fi necesar și posibil, precum și o fermă model, în care să primească învățătură fii sătenilor din comunele Brânzenii-Vechii, Zahaicani și împrejurimi“... cum spune în actul de danie.

Această donațiune constă dintr'un teren de 100 hectare pământ arabil, 18 ha curte boerească parc și plantație de pomi, curtea boerească din Brânzeni, cinci locuri de case, două case de locuit și mai multe titluri de rente.

Terenele valorează 2.500.000 lei, mobilierul și uneltele agricole un milion și titlurile de rentă două milioane lei. Donația întreagă se ridică aproximativ la cinci milioane și jumătate lei. Toate acestea au fost predate ministerului de agricultură pentru inactivarea școlai.

Pe lângă cele arătate mai sus, donatorul pune condiția, ca ministerul să dea școlai, pe lângă cele 100 ha. donate, încă 100 ha. din terenul expropriat aflat în imediată apropiere de celălalt, cum și 25 ha. pădure din cea expropriată, astfel că cele 200 hectare teren arabii și cu cele 25 ha. pădure să facă un singur trup.

Mare explozie în București

Mercuri la ameză, 28 Maiu, s'a iscat un mare foc la magazinele de muniție ale armatei din București, în partea Cotroceni, a orașului. Focul neputând fi stâns, a pătruns în partea unde erau așezate gloanțele, astfel că între orele

3 și 4 după ameză s'a produs o explozie, sărind în aer câteva magazine cu muniție. Bubuiturile au fost atât de puternice, că s'au spart multe ferestre și sticle dela vitrinele prăvăliilor în București.

Câteva case din apropierea magazinelor au început să ardă.

M. S. Regele, care venise, și se afla în apropiere, însoțit de prințul Carol, de ministrul de războiu și mai mulți generali, era să fie lovit de un glonț de tun, care a explodat în apropiere. Norocul a fost că ministrul îl trăsesese cu o clipă mai înainte dea locul unde a căzut glonțul.

Din pricina sguduiri puternice s'au spart ferestrele la Mitropolie și la Parlament. Deputații momentan au părăsit sala, de teamă ca nu cumva să cadă coperișul.

Încă nu să știe, că din ce pricină s'a iscat focul. Unii spun, că dela căldura soarelui. Alții spun, că dela scânteile dela o mașină de tren. Se vorbește însă în oraș, că focul ar fi fost pus de o mână criminală și asta este lesne de crezut.

Sunt patru morți și vre-o 12 răniți. Pagubele se urcă la câteva miliarde de lei. Muniția căzută jertfă exploziei a fost toată veche și rămasă în țară dela dușmani.

Asociațiunea la București

În ziua de 31 Maiu 1924 și primele trei zile din Iunie, așezământul ardelenesc a săvârșit actul de mult așteptat d'a întări firele ce trebuie să unească inimile românești din Transilvania, Bănat, Crișana și Maramurăș cu instituțiile culturale din București și din alte centre ale țării tuturor românilor.

Asociațiunea și-a trimis, în vederea acesteia țante, șapte sute de reprezentanți, sub conducerea înalților prelați ai bisericii române ardelenice și a celorlalți fruntași ai vieții publice, ca să răspundă vizitei culturale a societăților de acelaș fel, care în anul trecut veniseră în mijlocul nostru cu toată dragostea frățescă pentru cei regășiți.

Asemenea serbări sunt departe d'a fi formalități sau manifestări meștesugite. Dimpotrivă, sunt serbări străbătute de credința că în lupta de concurență culturală ne întărim unii pe alții, -- întocmai cum, din nefericire, în luptele înverșunate politice mai nouă ne slăbim împrumutat.

Serbările s'au desfășurat cu o solemnitate impunătoare.

Asociațiunea ardeleană, ieșind din cercul restrâns al activității sale de până acum și căutând relații de împreună lucrare cu societățile similare din toată țara, merge pe cale dreaptă și bună.

Sub standardul acestor societăți culturale care năzuiesc să cultive moravuri creștinești și naționale, să răspândească lumină în toate straturile societății și să le întărească în credință și patriotism, — să ne înrolăm toți cei harnici din cuprinsul României cu granițele firească așezate.

Sâmbătă dimineața a fost primirea în Gara de Nord. La orele 11 recepție la Ateneu. Reuniunea de muzică din Sibiu a dat două concerte, Sâmbătă și Duminecă, iar d-l Tiberiu Brediceanu a aranjat un poem etnografic cu țărani din diferite părți ale Ardealului și Banatului.

În cursul zilelor de Sâmbătă, Duminecă și Luni s'au vizitat toate societățile culturale din București. Oaspeții străini au mers și la Târgul Moșilor, unde s'au împărțit premii pentru cele mai frumoase costume țărănești.

Marți în 3 Iunie, la întoarcerea spre casă, oaspeții au vizitat Breaza (un sat vestit pentru frumoasele cusături, ce se fac acolo, și corul renumit ce-l are), cum și Vălenii de munte, unde e Universitatea Populară de sub conducerea d-lui prof. Iorga.

ȘTIRI

Pentru colecția „Renasterii” avem nevoie de Nr-ii 1, 3, 5, și 8 din 1923. După ce în anul trecut s'au trimis și câte două exemplare la unele parohii rugăm pe cei ce au aceste exemplare de prisos să ni le trimită. Preoții cărora le lipsesc alte exemplare să ni le ceară, să-și completeze colecția și să le păstreze în arhivul parohial.

* * *

Vieța în Germania. O scrisoare particulară venită din Germania, arată traiul populației nemțești în colorii foarte întunecate. Populația dela orașe o duce mai rău, zile întregi nu poate ajunge la o bucată de pâine. Copiii funcționarilor umblă pe sate la cersit de pâine. În școale cad zilnic copiii amețiți de foame și oboseală. Văduva unui medic din München a fost aflată

în stare inconștientă după ce nu mâncase nimic de zece zile. O lucrătoare cu doi copii a murit de foame pe stradă. Funcționarii rabdă foame zile întregi. Bărbați și femei din societate bună umblă la cersit după haine, ghete, luminări și alte lucruri necesare traiului de toate zilele. Sărăcia e în plină floare. Speranța de îndreptare au pierdut-o toți — așa spune scrisoarea disperată. Iar conducătorii țării făuresc arme și își bat capul cu pornirea unui nou războiu de răzbunare contra tuturor țărilor din Europa.

* * *

Carte de rugăciune. La redacția gazetei noastre se află depusă spre vânzare o carte de rugăciuni de episcopul Melchisedec al Romanului ediția din 1884 cu prețul de 150 lei.

* * *

* *Nicolae Popoviciu*, elev în anul I al seminarului teologic din Caransebeș, după grele și îndelungate suferinți a răposat, în ziua de 14/27 Maiu a. c., în etate de 19 ani.

* * *

Sectă nouă. Unele gazete semnalez apariția în Oradiah mare, Alba Iulia și Brașov a unei noi secte religioase, numită „știința creștină” care oprește frecventarea bisericilor de către credincioși și totodată îi însănătoșează de boli prin hipnotism.

Cum în cazuri de boli epidemice adepții acestei secte nu declară autorităților cazurile ivite, ei prezintă un adevărat pericol pentru cetățeni.

Ar fi de dorit ca propagatorii acestei noi secte să fie țărnuiriți în activitatea lor.

* * *

Centenarul lui Avram Iancu. Societatea culturală Asociațiunea va aniversa în vara aceasta o sută de ani dela nașterea eroului național Avram Iancu. Se vor organiza serbări la Cluj și în Munții apuseni. Programul festivităților este, în liniamente generale, acesta: În 27 August se va pune peatra fundamentală la *monumentul* plănuț la Cluj în memoria lui Avram Iancu. În 25 August se va inaugura muzeul anilor 1848-49 și *casa națională* Avram Iancu în Vidra. În 29 și 30 August se va ținea *adunarea generală* a Asociațiunii în Cămpeni. În 31 August se va oficia un *parastas* la mormântul lui Avram Iancu, în Tebea, sub goronul lui Horia. În 1 Septembrie va fi *desvelirea troiței* pe muntele Găina.

* * *

Exproprierea Universității săsești. Comitetul Agrar din București a judecat, în săptămâna trecută, cererea de revizuire făcută de Universitatea săsească din Sibiu, contra hotărârii comisiei județene, care a decis la timpul său exproprierea munților și moșiilor Universității. — Comitetul Agrar a hotărât acum, să se susțină hotărârea comisiei județene, socotind că această expropriere a fost făcută în interesul public. — Hotărârile comitetului agrar sunt definitive și în ultima instanță. Prin urmare munții Universității săsești, cari au o întindere de 35 mii jugăre, se vor împărți la diferite comune, pentru pășunat și alte lipsuri comunale.

* * *

Condamnări la moarte. Mai mulți judecători și alți magistrați ai tribunalului revoluționar din Rusia învinuiți de a fi luat mită pentru punerea ilegal în libertate a unor prizonieri, au fost aduși în fața Curții supreme din Petrograd, 17 dintr'înșii, între cari două femei, au fost condamnați la moarte. 7 la câte zece ani închisoare; doi la câte cinci ani; opt la câte trei ani, iar alți doi la exil.

* * *

Un drapel român sfâșiat cu dinții. Zilele trecute cu prilejul serbării „pomilor“, organizată în pădurea din apropierea com. Joseni, din jud. Ciuc și la care a luat parte elevii liceului român din Gheorgheni, elevii scoalei civile ungare cu profesorii respectivi din acelaș oraș, funcționari și numeroși țărani din împrejurimi, s'a înregistrat un incident grav, care dovedește până unde merge îndrăzneala unor maghiari. În toial acelei serbări, Albert Socaciu, profesor maghiar din Joseni, s'a repezit asupra drapelului românesc, purtat de elevii români și după ce a sfâșiat cu dinții pânza tricoloră, a rupt bățul în bucăți și apoi în uralele elevilor maghiari și sub ochii reprezentanților autorităților locale, a asvârlit drapelul ultragiât și fărâmițat, într'un riu din apropiere.

CĂRȚI

A APĂRUT:

Darea de seamă a societății „*Mormintele eroilor*“ pe anul 1923.

* * *

Darea de seamă a societății „*Invalizii de răsoi*“ pe anul 1923.

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățămintele cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege“, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor“ de Dr. Ion Lupaș — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor“ — 8.— Lei
14. „Femia“ de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei
15. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

1-3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. II Călian tractul Clujului, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renașterea*“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Porțiunea canonică de 31 iugere — bune.
2. Câte 1 (una) mierță cucuruz sfârmat și câte o zi de lucru dela fiecare familie.
3. 2 drepturi de pășunat în pășunea comună.
4. Întregirea salariului dela stat.

5. Folosința casei parohiale -- a grădinei și cimitirului.

6. Venitele stolare îndatinate.

Concurenții își vor înainta cererile instituite conform normelor în vigoare Consistoriului din Cluj având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiteral rom. ort. în înțelegere cu comitetul parohial.

Cluj la 19 Maiu 1924.

IULIU ROȘFSCU
protopresbiter.

Nr. 395—1924

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Cubleșul român protopresbiteratul Huedin să publice a 2-a oară concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Cererile de concurs cu documentele necesare se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare concurenții au voie să se prezinte în parohii pentru a face cunoștință cu poporul.

Sebeșul-Mare la 19 Maiu 1924.

Oficiul protopresb. ortodox român al tractului Huedin în conțelegere cu comitetul parohial.

AUREL MUNTEAN,
protopop

Nr. 188—924

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de paroh ortodox român din Ungureni, protoprezbiteratul Cetatea de peatră se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele preoțești sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Reflectanții își vor trimite cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat la subsemnatul oficiu protopopesc; și se vor prezenta la biserică, unde va cânta, predica

eventual celebra ca așa să facă cunoștință cu credincioșii.

Lăpușul-unguresc, la 10 Maiu 1924.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului „Cetatea de peatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Zaharie Manu, protopop.

Fabrică de clopote Frații D. și N. POPESCU

București, Str. Ion Maiorescu Nr. 9.

Fabrică cele mai bune clopote, din materialul cel mai solid, garanție pe 50 ani.

Transportă clopotele pe spesele proprii la destinație. Fabricantul însuși săvârșește montarea. Plata se face integral la predarea clopotelor.

Comande se pot face și prin Consistorul nostru.

2—10

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești
și parohiale

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericesti și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află depositate și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRARIA

„Cartea Românească“ S. A.

Sucursală CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.